

Forside

Hvad må jeg, når jeg får dagpenge, efterløn mv.?

INDHOLD

1.	INDLEDNING	3
2.	ARBEJDE.....	3
3.	FRITIDSAKTIVITETER (HOBBY)	3
4.	AKTIVITETER OG FRIVILLIGT, ULØNNET ARBEJDE	3
5.	EKSEMPLER	7
6.	SKAL DIN A-KASSE HAVE BESKED OM AKTIVITETER OG OM FRIVILLIGT, ULØNNET ARBEJDE?	9
7.	NÆRMERE OPLYSNINGER I A-KASSEN	10

1. Indledning

Denne pjece beskriver kort, hvad du må foretage dig, uden at det medfører fradrag i dagpengene. Indholdet af pjecen gælder også for dig, der modtager efterløn.

2. Arbejde

Arbejde medfører som udgangspunkt fradrag. Det gælder både lønnet og ulønnet arbejde, også selvom arbejdet udføres uden for normal arbejdstid og på helligdage. Arbejde er i denne sammenhæng både lønnet arbejde, og arbejde der normalt vil blive lønnet.

3. Fritidsaktiviteter (Hobby)

Fritidsaktiviteter medfører ikke fradrag. Fritidsaktiviteter er ulønnede aktiviteter, man deltager i af interesse, og som ikke kan udbydes som almindeligt arbejde.

Eksempler på fritidsaktiviteter:

- Nabohjælp
- Kunstnerisk arbejde uden erhvervsmæssig sammenhæng
- Familiemæssig omsorg
- Deltagelse i forældreaktiviteter i børneinstitutioner, f.eks. forældreweekend
- Deltagelse i almindeligt foreningsarbejde, f.eks. frimærkeforeninger, bridgeklubber eller hobbyforeninger
- Egentlige hjemmeværnsaktiviteter, f.eks. øvelser, møder, kurser mv.
- Almindeligt vedligeholdelses- og reparationsarbejde i eget hjem

4. Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde

Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde kan under visse betingelser udføres helt eller delvist uden fradrag.

Ved **aktiviteter** forstås arbejde, som *ikke* kan udbydes som almindeligt lønarbejde, og som man udfører frivilligt og ulønnet for frivillige organisationer, foreninger eller lignende.

Ved **frivilligt, ulønnet arbejde** forstås arbejde, som *kan* udbydes som almindeligt lønarbejde, og som man udfører frivilligt og ulønnet for frivillige organisationer, foreninger eller lignende.

Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde udføres som nævnt i frivillige organisationer, foreninger eller lignende, uden at man er ansat på sædvanligvis. Arbejdet og aktiviteten kan også udføres som selvorganisering. Arbejdet eller aktiviteten skal

foregå i Danmark og må ikke have forbindelse med privat erhvervsvirksomhed. Modtagere af efterløn kan dog også udføre arbejdet eller aktiviteten i et andet EØS-land, Grønland, Færøerne og Schweiz.

Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde kan bl.a. udføres i en organisation med et socialt eller humanitært sigte og kan f. eks. gå ud at løse velfærdsproblemer af helbreds-, forsørgelses-, og omsorgsmæssig karakter. Opgaverne ligger typisk indenfor det sociale og sundhedsmæssige område.

Aktiviteterne og det frivillige, ulønnede arbejde kan også udføres i forbindelse med kirkelige foreninger, sportsforeninger, ældreorganisationernes klubber, foreninger mv., beboer-, ejerlejligheds-, eller grundejerforeninger eller kollektive, kulturelle foreninger.

Uden fradrag

Aktiviteter kan man udføre, så meget man vil, uden fradrag i dagpenge eller efterløn.

Typiske aktiviteter (uden begrænsninger):

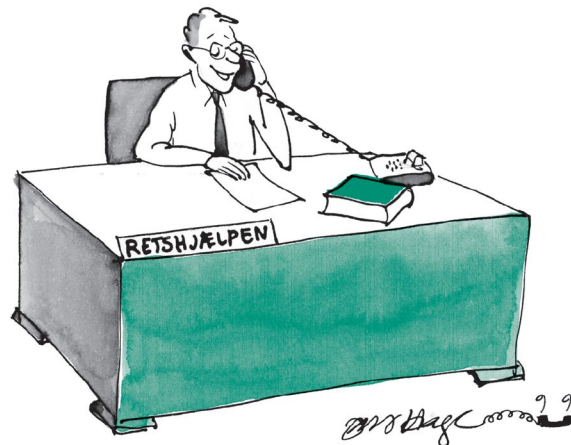
- Almindelige forefaldende aktiviteter i sociale cafeer, medborgerhuse, væresteder, som f. eks. servering, lave kaffe, hjælpe til med at lave mad, snakke med gæsterne mv.
- Aktiviteter i beredskabsforbund
- Aktiviteter i hjemmeværn
- Aktiviteter i humanitære organisationer, herunder f. eks. tøjsortering
- Besøgsven
- Deltagelse i kollektive, kulturelle foreninger, f. eks. amatørteater
- Ekspedition i genbrugsbutikker under f. eks. Dansk Røde Kors

- Idrætsaktiviteter, herunder træner i foreninger, hvor det ikke er sædvanligt at ansætte lønnede trænere
- Indsamling til f. eks. nødhjælpsorganisationer
- Lettere omsorgsopgaver, f. eks. aflastning af pårørende til syge i eget hjem eller hjælp med at skænke kaffe på et plejehjem
- Spejderleder
- Særlig indkøbshjælp eller ledsagelse til indkøb
- Rådgivning, herunder telefonrådgivning, der ikke kræver eller forudsætter særlig uddannelse

Uden fradrag i op til 4 timer om ugen

Frivilligt, ulønnet arbejde, kan man udføre i op til 4 timer om ugen. Frivilligt, ulønnet arbejde ud over 4 timer om ugen medfører fradrag. De 4 timer regnes som et gennemsnit over en udbetalingsperiode. Det betyder, at du f.eks. kan arbejde 16 timer i én uge og 0 i de efterfølgende tre uger, hvis dine dagpengeudbetalinger sker månedligt

Typisk frivilligt, ulønnet arbejde (i op til 4 timer om ugen):

- Rådgiver i et krisecenter
- Jurist i en retshjælp
- Rådgivning, herunder telefonrådgivning, der kræver eller forudsætter en særlig uddannelse
- Reporterarbejde herunder studievært på lokale TV- og radiostationer, medmindre det har forbindelse til privat erhvervsvirksomhed
- Egentlig pleje af f.eks. ældre, syge eller handicappede i hjemmet, som en offentlig myndighed ikke er forpligtet til at udføre
- Administrative opgaver, som f.eks. koordination og formidling af frivilligt arbejde i mindre omfang i organisationer, hvor disse opgaver i almindelighed udføres af lønnet arbejdskraft
- Seniorrådgivning (ledet af en frivillig organisation) om f.eks. arv, testamente, sociale forhold og rettigheder, økonomiske spørgsmål mv.

Fælles betingelser for aktiviteter og frivilligt ulønnet arbejde

Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde må i større organisationer ikke vedrøre *primær drift*. Primær drift er arbejde med at sikre organisationens overordnede, administrative drift. Det kan f.eks. være personaleadministration, herunder ansættelse og afskedigelse, økonomi- og organisationsstyring mv. Primær drift er også *arbejde eller opgaver, som en offentlig myndighed er forpligtet til at udføre*. F.eks. kan man ikke frivilligt og ulønnet udføre arbejde, som en kommune i henhold til lov er forpligtet til at udføre. Man kan derfor f.eks. ikke arbejde med pasning af børn som led i en kommunes forpligtelse til at etablere det nødvendige antal pladser i dagtilbud til børn, uden at det medfører fradrag for samtlige arbejdstimer.

Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde, der vedrører *vedligeholdelse* som f.eks. maling af lokaler, småreparationer, rengøring eller lignende, kan man udføre uden fradrag, hvis der ikke tidligere i den frivillige organisation mv. har været ansat lønnet arbejdskraft til at udføre arbejdet, og der er tale om ad hoc opgaver, der kan ligestilles med vedligeholdelse i eget hjem.

Aktiviteten og det frivillige, ulønnede arbejde må dog ikke kræve autorisation, f. eks. arbejde med at sikre tilførsel af vand, varme eller elektricitet. Denne form for arbejde kan man *ikke* udføre uden, at det medfører fradrag.

Hvis man arbejder som frivillig og ulønnet i større organisationer med opgaver vedrørende primær drift, der kan udbydes som almindeligt lønarbejde, *skal* alle arbejdstimer derfor fradrages. Tilsvarende skal *alle* arbejdstimer ved aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde, der kræver autorisation, fradrages.

5. Eksempler

Eksempel 1.

Du vil arbejde frivilligt, ulønnet i en forening med at igangsætte, koordinere og støtte et projekt. Projektet går ud på, at 25 ligeledes frivillige, ulønnede personer vil besøge ældre mennesker og ledsage dem på gåture. Dine opgaver vil være at finde frivillige til projektet, give besked til de interesserede, der vil få nytte af ordningen, og at koordinere hvem der skal besøges hvornår mm. Senere skal du støtte projektet ved at sikre, at det hænger sammen, så de ældre får besøg, når det er aftalt.

For at afgøre om det skal medføre fradrag, må det først afgøres, om der er tale om en aktivitet eller om frivilligt, ulønnet arbejde.

Ved vurderingen af om der er tale om en aktivitet, som ikke kan udbydes som almindeligt lønarbejde, eller om frivilligt, ulønnet arbejde, som kan udbydes som almindeligt lønarbejde, ser man på, om opgaverne i den pågældende organisation eller om tilsvarende opgaver i lignende organisationer i almindelighed udføres af lønnede medarbejdere.

Denne type koordinationsopgaver vil i store veletablerede organisationer ofte blive udført af lønnede ansatte i et sekretariat. De samme opgaver er i mindre organisationer ofte ikke af så stort et omfang, at der er ansat lønnet personale til at udføre dem.

Derfor vil aktiviteterne som koordinator i en lille organisation eller forening kunne udføres uden fradrag i dagpengene, da det normalt ikke er noget, man ansætter lønnet personale til.

Forestiller man sig, at du i stedet vil arbejde ulønnet som koordinator i en stor organisation, hvor der er ansat lønnet personale til den samme funktion, kan du udføre arbejdet i 4 timer om ugen uden fradrag, medmindre opgaven, vedrører primær drift eller vedligeholdelse.

Store koordineringsopgaver kan være en del af organisationens overordnede administrative drift, og i det tilfælde vil arbejdet blive anset for at vedrøre primær drift. Det betyder, at sådanne koordineringsopgaver ikke vil kunne udføres uden fradrag for samtlige timer.

Eksempel 2.

Du vil arbejde frivilligt og ulønnet for et filmselskab med at skrive drejebog, interviewe og researche.

For at afgøre, om det skal medføre fradrag, må det først afgøres, om filmselskabet er en frivillig ulønnet organisation, forening eller lign.

Hvis filmselskabet er et kommercielt selskab, hvor et evt. overskud går til ejere eller aktionærer og ikke anvendes til almennyttige formål, vil såvel aktiviteter som frivilligt, ulønnet arbejde, uanset omfang, medføre fradrag i dagpengene og efterlønnen.

Eksempel 3.

Du er uddannet psykolog og vil give psykologisk rådgivning i en forening, der har til formål at give gratis, anonym psykologisk rådgivning til mindrebemidlede.

Da der er tale om en frivillig organisation, forening eller lign., skal det afklares, om der er tale om en aktivitet eller frivilligt, ulønnet arbejde.

Da arbejdet som psykolog med rådgivningsopgaver mv. normalt udbydes og normalt udføres af lønnede medarbejdere på almindelig løn- og ansættelsesvilkår, og forudsætter en særlig uddannelse, er der tale om frivilligt, ulønnet arbejde.

Du kan altså udføre rådgivningsarbejdet for foreningen i op til gennemsnitlig 4 timer om ugen uden fradrag i dagpengene eller efterlønnen.

Eksempel 4.

Du er uddannet præst, og du vil ind imellem for at vedligeholde dit fag, mens du er ledig, hjælpe en sognepræst med at holde prædiken i kirken og med at undervise konfirmander.

Dit arbejde sker ikke for en frivillig organisation, forening eller lign.

Dit arbejde med at holde prædiken og undervise konfirmander medfører derfor fradrag. Dette gælder, selv om det er ulønnet.

Der kan henvises til Arbejdsdirektoratets hjemmeside (www.adir.dk), hvor du kan finde bekendtgørelsen med reglerne (fradragsbekendtgørelsen) og vejledningen til bekendtgørelsen under menupunktet Regler. På hjemmesiden kan du også finde eksempler på vejledende udtalelser og konkrete afgørelser med vejledende eller principiel værdi under menupunktet Regler/ARVID.

6. Skal din a-kasse have besked om aktiviteter og om frivilligt, ulønnet arbejde?

A-kassen skal ikke have besked om aktiviteter.

Hvis du vil udføre frivilligt, ulønnet arbejde, skal du henvende dig i a-kassen for at få at vide, hvilken betydning det har for din ret til dagpenge eller efterløn.

Du skal kontakte a-kassen, enten før du begynder med det frivillige, ulønnede arbejde, eller ved at skrive det frivillige, ulønnede arbejde på dit dagpengekort eller efterlønskort, når det frivillige, ulønnede arbejde er begyndt. Her skal du oplyse om det frivillige, ulønnede arbejdes art, omfang og hvem du udfører det frivillige, ulønnede arbejdet for.

Hvis a-kassen på baggrund af oplysningerne vurderer, at arbejdet skal medføre fradrag, skal du herefter løbende skrive frivilligt ulønnet arbejde og det antal timer, du har arbejdet frivilligt og ulønnet, på dit dagpengekort, efterlønskort eller ydelseskort.

Sker der ændringer i arbejdets art mv., som kan have betydning for a-kassens vurdering af forholdet, skal du skriftligt give a-kassen besked.

